

Bernarda Bereza, Kinga Słowik

Radzenie sobie ze stresem a poczucie koherencji u osób uzależnionych od nikotyny

Coping with stress and sense of coherence in nicotine dependant persons

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Katedra Psychologii Klinicznej

Cel. W klasyfikacji M. Bleulera uzależnienia (obok otyłości, samouszkodzeń i samobójstw) włączane są do grupy tzw. pośrednich zaburzeń psychosomatycznych. Celem prezentowanych badań było poszukiwanie związku pomiędzy sposobami radzenia sobie ze stresem a poczuciem koherencji u osób regularnie palących tytoń, a także wyłonienie różnic pomiędzy osobami palącymi i niepalącymi, w zakresie stosowanych strategii likwidowania napięcia psychicznego.

Metody. W badaniu wzięło udział 75 osób w wieku 18-29 lat. Grupę kliniczną (N=40) stanowiły osoby palące tytoń, do grupy kontrolnej (N=35) włączono osoby niepalące. W badaniach wykorzystano Wielowymiarowy Inwentarz do Radzenia Sobie ze Stresem COPE (Ch. Carver i in.) oraz Kwestionariusz Orientacji Życiowej SOC-29 (A. Antonovsky).

Wyniki. Wykazano istotne statystycznie różnice w zakresie wyboru strategii radzenia sobie ze stresem pomiędzy osobami palącymi i niepalącymi ($p=0,001$). Poziom poczucia koherencji nie różnicuje znacząco badanych grup osób. Badania identyfikują natomiast ist-

nienie licznych związków pomiędzy wymiarami poczucia koherencji a sposobami radzenia sobie ze stresem w obu badanych grupach.

Wnioski. Badania pokazują zasadność oraz kierunek specjalistycznej pomocy psychoterapeutycznej i psychologicznej osobom sięgającym po środki uzależniające, ale także pozwalają zrozumieć mechanizm prowadzący wtórnie do zaburzeń psychosomatycznych.

Słowa kluczowe: pośrednie zaburzenia psychosomatyczne, uzależnienie od nikotyny, stres, radzenie sobie, poczucie koherencji